

JORD- OCH SKOGSBRUKSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 22/2013 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden och om stödjande av landsbygdens utveckling samt om ändring av vissa lagar som har samband med dessa lagar

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 1 oktober 2013 regeringens proposition med förslag till lagar om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden och om stödjande av landsbygdens utveckling samt om ändring av vissa lagar som har samband med dessa lagar (RP 142/2013 rd) till jord- och skogsbruksutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Katriina Pessa och regeringssekreterare Mika Saari, jord- och skogsbruksministeriet
- regeringsråd Tuula Manelius, arbets- och näringsministeriet
- enhetschef Hannu Linjakumpu, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland

- specialsakkunnig Christell Åström, Finlands Kommunförbund
- enhetschef Markus Lounela, Landsbygdsverket
- regionutvecklingschef Heikki Ojala, Norra Österbottens förbund
- verksamhetsledare Johan Åberg, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC
- leader-asiamies Heli Walls, Byaverksamhet i Finland rf
- verkställande direktör Tuija Muhonen, Kehittämisyhtiö Witas Oy.

Dessutom har skriftliga yttranden lämnats av

- justitieministeriet
- Sametinget
- Renbeteslagsföreningen
- Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att det stiftas en lag om stödjande av landsbygdens utveckling genom vilken lagen om stöd för utveckling av landsbygden upphävs. Den nya lagen hänför sig till reformen av Europeiska unionens jordbruks-

politik 2014–2020. Med hjälp av lagen genomförs med stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling ett nytt landsbygdsutvecklingsprogram för Fastlandsfinland 2014–2020.

Lagen ska tillämpas på stödjande av företagsverksamhet på landsbygden. I huvudsak stöds mikroföretag och små företag på landsbygden. Företag som förädlar jordbruksprodukter kan dock också vara medelstora företag.

Stödjandet av landsbygdsprojekt fortsätter. Likaså fortsätter man att främja den lokala utvecklingen av landsbygden genom att stödja de lokala aktionsgruppernas verksamhet.

Den verksamhet och de åtgärder som stöds skiljer sig inte väsentligt från gällande lag, men stödsystemen görs smidigare genom att de stöd som beviljas företag slås ihop till ett enda, enhetligt företagsstöd för landsbygden. Företagsstödet kan användas till att stödja inledande av företagsverksamhet och investeringar. Utöver att utöka företagsverksamheten är målet också att utveckla företagen. När det gäller projektverksamhet slås den gällande lagens tre separata projekttyper ihop till ett enda stöd för utvecklingsprojekt. Stödet kan användas till näringsfrämjande och allmänna utvecklingsprojekt, utbildnings- och informationsförmedlingsprojekt samt allmännyttiga investeringsprojekt. Aktionsgruppernas samordningsprojekt slopas, men aktionsgrupperna kan genomföra sina lokala strategier med hjälp av temaprojekt. Aktionsgrupperna kommer fortsättningsvis att beviljas verksamhetspenning för de utgifter som de har för genomförandet av sina strategier. Även innovationsgrupperna för landsbygden kommer att beviljas verksamhetspenning. Förvaltningen kommer fortsättningsvis att beviljas tekniskt bistånd för genomförandet av program.

Genomförandet av stödsystemen läggs om och kommer i fortsättningen i huvudsak att skötas med hjälp av elektronisk ärendehantering. Den som ansöker om stöd kommer i fortsättningen att kunna lämna in sin ansökan elektroniskt.

Vid utbetalningen av stöd införs s.k. förenklade kostnadsmodeller.

I stödsystemen och genomförandet av programmet beaktas den nya EU-lagstiftning som gäller Europeiska unionens finansieringsperiod 2014–2020, de nya reglerna för statliga stöd och kommissionens styrning.

I propositionen föreslås det också att det stiftas en lag om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden genom vilken lagen om förvaltning av program som hänför sig till utveckling av landsbygden upphävs. I den föreslagna lagen föreskrivs det om beredning, ändring och genomförande av program samt om de organ i medlemsstaten som krävs i Europeiska unionens lagstiftning. I lagen föreskrivs det också om hur de lokala aktionsgrupperna och de nya innovationsgrupperna för landsbygden ska väljas. Lagen tillämpas både på nationella program och på program som finansieras av Europeiska unionen. Till sitt innehåll skiljer sig lagen inte väsentligt från gällande lag. Behovet att se över lagen beror i huvudsak på de ändringar som föreslagits i Europeiska unionens lagstiftning.

Den nya lagstiftningen om Europeiska unionens jordbrukspolitik och utveckling av landsbygden framskrider på så sätt att det 2014 ännu inte är möjligt att fullt ut genomföra det nya landsbygdsprogrammet. Därför behövs vissa övergångsarrangemang för 2014. Dessutom innebär lagförslagen att vissa lagar måste ändras. Detta gäller hänvisningsbestämmelser och liknande ändringar som främst är av teknisk natur.

En del av de föreslagna lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2014 och en del vid en tidpunkt 2014 som bestäms närmare genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmänt

Utskottet konstaterar att ett av målen för propo-

sitionen är att den nationella lagstiftningen och förvaltningssystemet så effektivt som möjligt ska stödja genomförandet av följande programperiod för Europeiska jordbruksfonden för

landsbygdsutveckling (EJFLU), dvs. programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland 2014-2020 till den del det är fråga om stöd av företag och projektverksamhet. Det är enligt utskottet mycket viktigt att genomförandet av systemet med strukturstöd till jordbruket kan fortsätta under gällande villkor år 2014. Det samma gäller strukturstöden för renhushållningen. Också stöden för företag och projekt på landsbygden måste tryggas.

Liksom regeringen anser utskottet att den nationella lagstiftningen ska bidra till att å ena sidan göra användningen av stödmedlen flexibla och å andra sidan särskilt styra medlen till objekt med vars hjälp det är möjligt att dels främja etableringen av nya företag på landsbygden, dels stärka redan verksamma företag. Målet är att på detta sätt skapa arbetsplatser och förhindra att arbetsplatser försvinner, vilket höjer landsbygdens livskraft både som arbetsplats och boningsort. Det framgår också av propositionen att det för motsvarande åtgärder under åren 2007—2012 har beviljats företagsstöd till ett belopp av ca 50 miljoner euro per år, och målet är att beloppet av det företagsstöd som kan beviljas hålls minst lika högt under åren 2014—2020. Utskottet noterar att ett särskilt mål för propositionen är att företagsverksamheten inom förädling av jordbruksprodukter ska öka, så att antalet små företag ökar.

Det är viktigt att propositionen, i syfte att få företagsstödsystemet att bilda en balanserad helhet, gör det möjligt att vid behov stödja större företag än mikroföretag, dvs. små företag, med medel från EJFLU. I samma riktning för också projektverksamheten, med vars hjälp man både kan utveckla de allmänna förutsättningarna för näringsverksamhet och förutsättningarna för landsbygden som boende-, livs- och verksamhetsmiljö. Då granskas landsbygden ur ett vitt perspektiv, så att också landsbygdens värde i form av kollektiv nytta och landsbygden som en del av miljön beaktas. Det ska också vara möjligt för aktionsgrupperna att fortsätta sitt arbete. Utskottet anser det vara viktigt att förfarandena förenklas så att aktionsgrupperna får kon-

centrera sig på sin viktigaste uppgift, nämligen att aktivera lokalsamhället.

Det är nödvändigt att genom reformen rent allmänt förenkla administrationen kring programmet och stödsystemen och minska kostnaderna för denna genom en övergång till elektronisk ärendehantering och genom införande av förenklade förfaranden för utbetalning av stöd. Detta minskar behovet av personal för att verkställa stödsystemet. Det konstateras emellertid i propositionen att man kan förvänta sig att den elektroniska ärendehanteringens gång långsammare i början när systemet ska läras in. Det kommer också att orsaka tilläggskostnader att bygga upp det elektroniska ärendehanteringssystemet. Utskottet anser att det är väsentligt både för stödtagarna och förvaltningen av de nationella programmen att de nationella bestämmelserna om EU-programmen förenklas och förenhetligas. Detta gäller också EU-lagstiftningens bestämmelser om de organ som ska finnas i medlemsstaten och fördelningen av deras uppgifter.

I den föreslagna lagen om stödjande av landsbygden föreskrivs det om stödjande av företag på landsbygden och projektverksamhet på landsbygden samt stödjande av lokala aktionsgrupper som ingår i Leader-verksamhetssättet. Utskottet noterar att endast ett stödsystem för företag ingår i den föreslagna lagen, vilket är företagsstöd för landsbygden. Stödet kan beviljas små företag och för förädling av jordbruksprodukter dessutom medelstora företag. De huvudsakliga åtgärder som stöds genom företagsstöd kan vara bland annat inledande av verksamhet och investeringar. I inledningsfasen av företagsverksamheten kan startstöd beviljas, men för att få stödet förutsätts att företaget är registrerat och har en plan för affärsverksamheten. Investeringsstöd för anskaffning av traditionella materiella och immateriella tillgångar kan enligt förslaget beviljas endast företag som redan är etablerade. Syftet ska vara att utvidga eller utveckla företagsverksamheten.

Det är enligt utskottet viktigt att jordbrukare, i enlighet med propositionen, kan få stöd för att utvidga sin verksamhet till att gälla även annat än jordbruk. Andra landsbygdsföretag kan en-

ligt förslaget beviljas stöd, om de är mikroföretag eller små företag. Företag som bedriver förädling och saluföring av jordbruksprodukter kan i vissa fall beviljas stöd också om de är större än små företag, men inte större än ett medelstort företag. I bedömningen av ett företags storlek följs kommissionens rekommendation till definition av små och medelstora företag. Utskottet noterar att stora företag inte heller under den pågående programperioden har fått finansiering från programmet för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland. Investeringar kommer fortsättningsvis att ha en betydande ställning som stödobjekt.

Det föreslås att projektverksamheten stöds genom att det finns ett allmänt stöd för utvecklingsprojekt, med vars hjälp man kan stödja den allmänna välfärden i ett område, invånarnas och övriga aktörers välbefinnande, en allmän utveckling av näringsverksamheten samt allmännyttiga investeringar. För aktionsgrupper kan man enligt förslaget dessutom bevilja stöd för temaprojekt. Ett temaprojekt kan utgöras av olika separata åtgärder som lokala aktörer genomför utifrån ett valt tema, men aktionsgruppen är den som ansöker om stöd för projektet. Aktionsgruppen är också den som ansvarar för projektet i förhållande till den som beviljat stödet. Aktionsgruppen ansvarar också för att de som är med och genomför projektet får betalt för de åtgärder som de utfört.

Av det som anförts ovan framgår att det föreslås att stödförvaltningssystemet ändras till vissa delar, så att det går att ansöka om stöd elektroniskt. Det föreslås också att en ansökan i pappersform i fortsättningen ska bli anhängig när den har lämnats in till vilken närings-, trafik- och miljöcentral som helst, inte nödvändigtvis den behöriga närings-, trafik- och miljöcentralen. Dessutom ska en ansökan bli anhängig också när den lämnas in till en aktionsgrupp. Detsamma föreslås gälla ansökningar om utbetalning av stöd, med undantag för aktionsgruppers ansökningar.

Utskottet konstaterar att stöd enligt förslaget antingen kan beviljas så, att stödtagaren får ersättning för den åtgärd som stöds efter att stöd-

tagaren har påvisat den uppkomna kostnaden och uppvisat kvitton och övriga dokument om den genomförda åtgärden, eller också kan stödtagaren välja att stödet betalas som en engångsersättning, en fast stödandel eller på basis av standardkostnader. Det räcker att stödtagaren på ett tillförlitligt sätt visar att de åtgärder som stödet har beviljats för också har genomförts. Vid användning av fast stödandel ska det dock uppvisas bokföringsverifikat över de kostnader utifrån vilka den fasta stödandelen i fråga om övriga kostnader beräknas.

Särskilda frågor

Att inleda åtgärder

Det framgår av 14 § i förslaget till lag om stöd- jande av landsbygdens utveckling att en förutsättning för beviljande av stöd är att den verksamhet som stödet gäller inte har inletts innan ansökan har blivit anhängig. I en utredning till utskottet konstateras att begränsningen som gäller inledningen från början har grundat sig på utkastet till den s.k. allmänna gruppundantagsförordningen som ställde upp anmärkningsvärt stränga villkor för inledning. Därefter har ordalydelsen lindrats i nya utkast och det är sannolikt att alla villkor i det ursprungliga utkastet inte kommer att finnas med i de slutgiltiga bestämmelserna.

I en utredning till utskottet anses det sannolikt att bestämmelserna om statsstöd inte kommer att föreskriva om ett s.k. preliminärt beslut med stöd av vilket åtgärden kunde inledas före det slutgiltiga beslutet. I ljuset av de senaste utkasten ser det ut som om små och medelstora företag kan beviljas stöd redan efter att ansökan har blivit anhängig. Därför verkar det onödigt att nämna preliminära beslut i den nya lagen. Om det i alla fall föreskrivs om ett sådant i någon form i EU:s regelverk måste bestämmelserna om det tas in i de nationella bestämmelserna om man med stöd av preliminära beslut vill tillåta att verksamhet inleds i situationer där det annars krävdes ett slutgiltigt beslut om stödansökan innan åtgärden inleds. Utskottet anser att detta vid behov bör regleras närmare genom förord-

ning av statsrådet. Utskottet kommer i sina paragrafspecifika ändringsförslag nedan att föreslå att 14 § ändras så att detta beaktas.

Landskapens samarbetsgrupper

Utskottet konstaterar att enligt 5 § i förslaget till lag om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden svarar närings-, trafik- och miljöcentralerna för utarbetandet av de regionala utvecklingsplanerna. Men utskottet noterar att i lagförslagens 7 § 2 mom. förutsätts att landsbygdsprogrammet bereds på grundval av de regionala planerna och att vederbörande ska höras vid beredningen. Därför bör det flexibelt avgöras i regionerna hur landskapets samarbetsgrupp ska medverka till samordningen av olika program och planer som genomförs i landskapet. Också motiveringen visar att det regionala samarbetet ska eftersträva ett så omfattande verksamhetsfält som möjligt och att också landskapsförbundens synpunkter bör beaktas.

Stöd för företagsamhet som bisyssla

Enligt 18 § 3 mom. i det andra lagförslaget ska den verksamhet som stöds antingen ensam eller tillsammans med primärproduktion eller annan företagsverksamhet som bedrivs av sökanden ge åtminstone en företagare eller arbetstagare som verkar inom företaget huvudsaklig utkomst.

I en utredning till utskottet konstateras i fråga om stöd villkoret om att sysselsätta minst en person att när nästa periods landsbygdsprogram verkställs är syftet i synnerhet att främja företagsamhet som leder till att nya solida och bestående företag startas eller att befintliga sådana företag bevaras; deras sysselsättande effekt ska vara mer omfattande än i fråga om enmansföretag som arbetar på deltid. Propositionen utesluter inte stöd till ensamföretagare om det kan leda till att personen i fråga blir sysselsatt på heltid. I propositionen ingår också möjligheten att inleda företagsverksamhet vid sidan av jordbruk, annan primärproduktion eller annan företagsverksamhet så att åtminstone en företagare eller anställd får sin utkomst från ett sådant företag. Därremot ansågs det inte ändamålsenligt att som i lagförslaget bevilja stöd till en person i avlönat

arbete eller till en person vars försörjning till stora delar baserar sig på utkomstskydd för arbetslösa eller ett annat förmånssystem. Härvidlag har det framställts att det på grundval av lagstiftningen för arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde fortfarande går att få s.k. startpeng för att starta upp företagsamhet så att det ersätter företagarens inledande försörjningskostnader under den tid företagsverksamheten ännu inte räcker för hela försörjningen.

Det framgår också av en utredning att det bland de företag som uppfyller stöd villkoren är sådana som bedriver verksamhet med genomslagslagskraft som prioriteras när stöd beviljas. Det krävs alltså att det görs ett urval bland de åtgärderna i programmet. När urvalet görs måste bland annat de disponibla medlen beaktas. Dessa medel förväntas ha större effekter än hittills.

Betalningsansökan och betalning

I en utredning till utskottet understryks det att så länge kommissionen inte har utfärdat någon förordning på basis av EU-förordningarna, finns det inte heller några exakta uppgifter om hur ofta en betalningsansökan ska lämnas in. I samband med beredningen av förordningarna har det i vissa av utkasten förutsatts att betalningsansökan ska lämnas in en gång om året. Syftet är hur som helst att programmet ska genomföras med framförhållning för att det ska kunna säkerställas att alla projekt som finansieras med medel bundna i programmet också delfinansieras av EU. Stödmottagarna har ändå högst fyra år på sig att genomföra projektet. Det har därför inte ansetts vara ändamålsenligt att hela stödbeloppet söks på en gång först efter fyra år. Risken är då att man tvingas betala en del av projekten med nationella medel i programmets slutskede. Det har tydligt framgått av utredning att det är viktigt dels med avseende på att medlen används till fullt belopp, dels med avseende på rättidigheten att de medel som beviljats betalas ut till relativt jämnstora belopp och gärna som förhandsbetalningar för att samtliga medel som Finland använts ska beviljas och betalas ut.

Utskottet hänvisar också till de kostnader stödssystemet ger upphov till för förvaltningen

och konstaterar att behandlingen av en betalningsansökan under innevarande programperiod kostat i genomsnitt 400 euro. Även om elektrokirurgisk behandling och förenklade kostnadsförfaranden underlättar behandlingen av stödansökningarna, är det inte rationellt att den nytta och de kostnadsbesparingar som görs förvaltningsmässigt går till spillo genom ett ökat antal ansökningar.

Andra frågor

Utskottet konstaterar att minimibeloppet för de stöd som beviljas företag enligt gällande lagstiftning är 1 000 euro som startstöd och investeringsstöd och 500 euro som utvecklingsstöd. Projektstödet uppgår till minst 5 000 euro. I 22 § och 27 § 4 mom. i lagen om stödjande av landsbygdens utveckling föreslås att närmare bestämmelser om stödets minimibelopp får utfärdas genom förordning av statsrådet, och i motiven nämns det att man har för avsikt att höja minimibeloppen. Utskottet noterar att det i en utredning har gjorts en uppskattning av de totala förvaltningskostnaderna för de olika stödformerna. I genomsnitt ger ett stödbeslut upphov till förvaltningskostnader på cirka 1 600 euro och kostnaderna för betalningsbeslutet för en utbetalning till cirka 400 euro, vilket konstaterats ovan. Därefter tillkommer kostnaderna för övervakning och kontroll. I genomsnitt ger varje utbetalt stöd upphov till kostnader på sammanlagt minst 2 000 euro under behandlingsprocessens gång.

Utskottet konstaterar utifrån vad som sägs ovan att behandlingen av ansökningar om små stödbelopp är mera krävande än förut när resurserna blir allt knappare. Utskottet understryker ändå att den nytta som de små stödbeloppen bidrar med i förhållande till kostnaderna ofta är betydande. Förvaltningen måste utveckla sin verksamhet ytterligare. Genom effektiv och snabb förvaltning måste största möjliga nytta uppnås med till buds stående medel. Det är enligt utskottet nödvändigt att göra förvaltningsprocesserna enklare och smidigare. För att detta ska beaktas kommer utskottet att precisera 18 § 3

mom. i den föreslagna lagen om stödjande av landsbygdens utveckling.

Avslutningsvis

Utskottet konstaterar att det i 20 § i lagen om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden föreslås att det ska gå att söka ändring i jord- och skogsbruksministeriets beslut om godkännande av en lokal aktionsgrupp och en innovationsgrupp för landsbygden genom besvär direkt hos högsta förvaltningsdomstolen. Det framgår dock inte av motiven varför det föreslås att besvaren kan riktas till högsta förvaltningsdomstolen.

I en utredning till utskottet konstateras det att det är fråga om situationer där man genom ett enda förvaltningsbeslut kan välja flera lokala aktionsgrupper (för närvarande finns det 55 aktionsgrupper) eller innovationsgrupper för landsbygden som genomför programmet och som finansieras med programmedel. För att säkerställa att programmet genomförs smidigt är det motiverat att ändring kan sökas med stöd av legalitetsprincipen. Ett överklagande av förvaltningsdomstolens beslut hos högsta förvaltningsdomstolen skulle kräva besvärstillstånd, och även om tillstånd beviljades skulle aktionsgrupperna inte kunna väljas före besvaren behandlats, eftersom ministeriet måste ha medel för att finansiera gruppernas verksamhet. Detta kan inverka på inrättandet av grupper. På dessa grunder konstaterar utskottet att det med hänsyn till beslutens karaktär är motiverat att styra besvaren direkt till högsta förvaltningsdomstolen.

Utskottet konstaterar att lagförslagen innehåller hänvisningar till EU-lagstiftning som ännu inte är godkänd. Hänvisningarna är delvis bristfälliga eller felaktiga. Tanken är att de kan ändras eller preciseras under behandlingens gång. I det följande inför utskottet tekniska ändringar till följd av EU-lagstiftningen i den omfattning det är möjligt.

Sammantaget anser utskottet propositionen vara behövlig och angelägen. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande ändringsförslag.

Detaljmotivering

1. Lag om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden hallinnoinnista

3 §. *Definitioner.* Utskottet föreslår en teknisk ändring i 5 punkten till följd av det som sägs ovan.

11 §. *Förvaltningsmyndighet.* Utskottet föreslår en teknisk ändring i paragrafen till följd av det som sägs ovan.

12 §. *Utbetalande organ.* Utskottet föreslår en teknisk ändring i paragrafen till följd av det som sägs ovan.

14 §. *Övervakningskommitté.* Utskottet föreslår en teknisk ändring i 1 mom. till följd av det som sägs ovan.

15 §. *Landsbygdsnätverket.* Utskottet föreslår en teknisk ändring i paragrafen till följd av det som sägs ovan.

16 §. *Lokala aktionsgrupper.* Utskottet föreslår en teknisk ändring i 1 mom. till följd av det som sägs ovan.

2. Lag om stödjande av landsbygdens utveckling

14 §. *Inledande av en åtgärd som stöds samt uppvisande av tillstånd.* Utskottet föreslår att paragrafen ändras på de grunder som framgår av den allmänna motiveringen till betänkandet.

18 §. *Villkor som gäller mottagare av företagsstöd.* Utskottet föreslår att 3 mom. ändras på de grunder som anförts ovan i den allmänna motiveringen.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 3—14 utan ändringar,

godkänner lagförslag 1 med ändringar och

godkänner lagförslag 2 enligt propositionen men 14 § och 18 § med ändringar (Utskottets ändringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om förvaltning av utvecklingsprogrammen för landsbygden

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 och 2 §
(Som i RP)

3 §

Definitioner

I denna lag avses med
(1—3 punkten som i RP)

5) *lokal aktionsgrupp* en av jord- och skogsbruksministeriet godkänd intressegrupp som avses i artikel 32 i förordningen om allmänna bestämmelser och som består av de aktörer som deltar i den lokala landsbygdsutvecklingen.

2 kap.

Programarbete

4, 5, 6 och 7 §
(Som i RP)

3 kap.

Myndigheter och andra organ

8, 9 och 10 §
(Som i RP)

11 §

Förvaltningsmyndighet

Jord- och skogsbruksministeriet är i artikel 66 i landsbygdsförordningen avsedd förvaltningsmyndighet. Förvaltningsmyndigheten svarar för programförvaltningen och sköter de uppgifter som åligger förvaltningsmyndigheten enligt Europeiska unionens lagstiftning eller denna lag.

12 §

Utbetalande organ

Jord- och skogsbruksministeriet utser i enlighet med (*utesl.*) förordningen om allmänna bestämmelser en myndighet inom sitt förvaltningsområde till utbetalande organ enligt artikel 7 i den horisontella förordningen. Det utbetalande organet svarar för de uppgifter som ålagts det i Europeiska unionens lagstiftning under iakttagande av principerna för oklanderlig medelsförvaltning. Det utbetalande organet styr och övervakar de förmedlande organen när dessa sköter

uppgifter som hör till det utbetalande organets ansvar.

13 §
(Som i RP)

14 §

Övervakningskommitté

Bestämmelser om sammansättningen av, ledamöterna i och uppgifterna för den övervakningskommitté som avses i artikel 47 i förordningen om allmänna bestämmelser finns i Europeiska unionens lagstiftning. Statsrådet tillsätter övervakningskommittén och utfärdar närmare bestämmelser om dess sammansättning. Jord- och skogsbruksministeriet beslutar om utnämning av en ledamot i kommittén istället för en ledamot som har avgått.

(2 och 3 mom. som i RP)

15 §

Landsbygdsnätverket

De uppgifter som avses i artikel 54 i landsbygdsförordningen sköts av det landsbygdsnätverk som avses i nämnda artikel. Närmare bestämmelser om det organ som svarar för landsbygdsnätverkets verksamhet, om styrningen av verksamheten samt om innehållet i och förfarandet för godkännande av verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser utfärdas genom förordning av statsrådet.

16 §

Lokala aktionsgrupper

De lokala aktionsgrupperna svarar för skötseln av de uppgifter som avses i artikel 34 i förordningen om allmänna bestämmelser och deltar i skötseln av de uppgifter som avses i artikel 42 i landsbygdsförordningen enligt vad som särskilt bestäms i lag.

(2 och 3 mom. som i RP)

4 kap.
Särskilda bestämmelser

17 §
(Som i RP)

18, 19 och 20 §
(Som i RP)

21 §
Ikraftträdande
(Som i RP)

2.

Lag

om stödjande av landsbygdens utveckling

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

2 kap.
Allmänna förutsättningar för beviljande av stöd

14 §

Inledande av en åtgärd som stöds samt uppvisande av tillstånd

En förutsättning för beviljande av stöd är att den verksamhet som stödet gäller inte har inletts innan ansökan har blivit anhängig. *Europeiska unionens lagstiftning om statligt stöd eller en regel som tagits in i utvecklingsprogrammet för landsbygden enligt vilken verksamheten får inledas först efter det att ett beslut meddelats ska dock iakttas.*

(2 och 3 mom. *utesl.*)

(4 mom. som i RP)

Närmare bestämmelser om *inledande av verksamhet enligt Europeiska unionens lagstiftning innan ansökan om stöd har blivit anhängig*, om uppvisande av tillstånd och om när verksamhe-

ten anses ha inletts i fråga om olika åtgärder samt om *de allmänna kostnader som berättigar till stöd innan ansökan blivit anhängig* utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 kap.

Förutsättningar för beviljande av företagsstöd för landsbygden

18 §

Villkor som gäller mottagare av företagsstöd

(1 och 2 mom. som i RP)

Den verksamhet som stöds ska (*utesl.*) ge åtminstone en företagare eller arbetstagare som verkar inom företaget huvudsaklig utkomst. *Den huvudsakliga utkomsten kan också utgöras av primärproduktion som sökanden bedriver jämsides med annan företagsverksamhet inom en eller flera produktionssektorer.*

(4 och 5 mom. som i RP)

JsUB 22/2013 rd — RP 142/2013 rd

Helsingfors den 10 december 2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Jari Leppä /cent
vordf. Lauri Heikkilä /saf
medl. Thomas Blomqvist /sv
Markku Eestilä /saml
Satu Haapanen /gröna
Lasse Hautala /cent
Reijo Hongisto /saf (delvis)
Anne Kalmari /cent

Timo V. Korhonen /cent
Pirkko Mattila /saf
Jari Myllykoski /vänst
Janne Sankelo /saml
Arto Satonen /saml (delvis)
Tytti Tuppurainen /sd
ers. Eeva-Johanna Eloranta /sd (delvis)
Eero Suutari /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Carl Selenius.

RESERVATION

Motivering

Enligt 17 paragrafen i det andra lagförslaget kan andra än jordbruksföretag beviljas understöd om de är mikroföretag eller på sin höjd små företag. Också företag som bedriver förädling och saluföring av jordbruksprodukter kan i vissa fall beviljas stöd också om de är större än små företag, men inte större än ett medelstort företag. I detta avseende följs kommissionens rekommendation för bedömning av företagsstorlek.

Att stödet utsträcks till att omfatta inte bara mikroföretag, utan också småföretag på landsbygden, har stor betydelse också för utvecklingsprojektens genomslagskraft. Det är av största vikt att få draghjälp av sådana små landsbygdsföretag som är större än mikroföretag i de så kallade allmänna utvecklingsprojekten för landsbygdsnäringsar som omfattar flera företag för att projekten ska kunna genomföras med framgång.

Regeringen föreslår att villkoren i 18 § ska skärpas för att deltidsföretagare inte ska kunna omfattas av stöden. Enligt de projektaktiva är detta en avsevärd försämring. Kravet på huvudsaklig utkomst bör strykas helt i lagförslaget eller omdefinieras, t.ex. på det sättet att det i en förordning anges hur stor procentandel av den totala utkomsten verksamheten ska ge. Att utöva företagande på landsbygden har i synnerhet under innevarande år blivit betydligt vanligare.

En företagare bosatt på landsbygden som inleder sin verksamhet har i genomsnitt mindre förutsättningar att bli företagare på heltid än en företagare i en stad. För att servicen ska kunna tryggas och omorganiseras krävs det flexibla åtgärder som stöder företagandet. Varje arbetsplats och varje ny eller bibehållen serviceform är av största betydelse för landsbygden. I synner-

het inom Leader-verksamheten måste det vara tillåtet att stödja företagande som bisyssla.

Förslag

Vi föreslår

att lagförslagen godkänns enligt betänkandet men 17 § 1 mom. och 18 § 3 mom. i lagförslag 2 med följande ändringar:

Reservationens ändringsförslag

17 §

Förutsättningar för beviljande av företagsstöd

17 §

Mottagare av företagsstöd

Företagsstöd för landsbygden, nedan företagsstöd, kan i form av understöd beviljas

(1 och 2 punkten som i JsUB)

3) medelstora företag för förädling och saluföring av jordbruksprodukter *samt för annan företagsverksamhet på landsbygden i enlighet med kommissionens rekommendationer.*

(2 och 3 mom. som i RP)

18 §

Villkor som gäller mottagare av företagsstöd

(1 och 2 mom. som i JsUB)

Den verksamhet som stöds ska ge åtminstone en företagare eller en arbetstagare som verkar inom företaget en väsentlig del av utkomsten.

(4 och 5 mom. som i RP)

JsUB 22/2013 rd — RP 142/2013 rd

Helsingfors den 10 december 2013

Lasse Hautala /cent
Anne Kalmari /cent
Timo V. Korhonen /cent
Jari Leppä /cent

Lauri Heikkilä /saf
Reijo Hongisto /saf
Pirkko Mattila /saf